

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[В окупованому Криму росіяни використовують для пропаганди вуличну культуру, – Ташева. – Мар'яна Зінченко](#)

[Митці та музейники пропонують меморіальні проекти для Мошуна, Чернігова, Харкова та Одеси. Лабораторія практик меморіалізації презентує результати роботи. – Ксенія Білаш](#)

[Маніпуляції ідентичністю: чого \(не\) навчає історія? – Микола Рябчук, Тарас Кононенко](#)

Митці на фронті. Підтримка українських воїнів

[На фронті загинув музикант «Дикого театру» Микола Ленюк. – Мар'яна Зінченко](#)

[«Найважливіша аудиторія»: Соловій заявила, що всі артисти зобов'язані їздити на фронт](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[У Києві пропонують перейменувати вулицю на честь пілота Андрія Пільщикова. – Олексій](#)

[Два тижні до кінця перейменувань у рамках закону про деколонізацію: чи повністю очиститься Харків від російських назв. – Ганна Цьомик](#)

[На станції метро «Ярослава Мудрого» встановили літери з новою назвою. – Антон Малиновський](#)

Мовні питання

[5 років закону про державну мову. Наступальна українізація триває. – Галина Терещук](#)

[Владні Telegram-канали ведуть російською, це фактично робота на ворога, – Княжицький](#)

Креативні індустрії

[Сережки, підвіски та браслети: київський ювелірний бренд та прихисток для кроликів презентували благодійну колекцію прикрас. – Анна Семьонова](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[«Магніт для донатів»: коміки з Badstreet boys та Віктор Ющенко піснею оголосили збір для 3-ї ОШБ та ГУР](#)

[У день народження актриса Ада Роговцева оголосила збір на авто для медиків. – Катерина Сліпченко](#)

[MONATIK після скандалу з весіллям в Італії відзвітував, скільки зібрав на ЗСУ в закордонному турі](#)

Театр

[Від «Землі» до «Тартюфа». Яким був сезон у театрі імені Марії Заньковецької. – Катерина Сліпченко](#)

Музика

[Історії музикантів-військових у складі «Культурного десанту»: Андрій Кохан та Олександр Ремез. – ТЕТІАНА NOVYTSKA](#)

[Як працює платформа «На її основі» і чому великий бізнес інвестує в українську музику. – Данило Панімаш](#)

Візуальні мистецтва

[У Києві відбудеться виставка жіночої воєнної фотографії. – Мар'яна Зінченко](#)

[У Києві відбудеться перша персональна виставка художниці Каті Лібкінд «Краще б цього не було». – КАТЕРИНА КАДАКОВА](#)

[В ARTпідвалі відкриється виставка «Подивись мені в обличчя» Єлени та Олексія Кіктевих. – Антон Малиновський](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Без приморського вайбу, але з великою ностальгією. У Києві відбувається ювілейний Одеський кінофестиваль. – МАРІЯ КАБАЦІЙ](#)

[Три найбільш обговорювані фільми Одеського кінофестивалю. Що показують у конкурсі та поза ним: «Дім за склом», «Ерік кам'яне серце», «Конотопська відьма». – Катерина Сліпченко](#)

[У Києві відбувся показ короткометражних фільмів, присвячений погляду жінок на війну. – Мар'яна Зінченко](#)

[В Ужгороді пройде третій фестиваль «Кіно сусідів». – Мар'яна Зінченко](#)

[Зняту на Херсонщині стрічку «Редакція» покажуть на міжнародному кінофестивалі у Польщі](#)

[Український фільм «Крашанка» доступний для перегляду онлайн на Netflix](#)

Література. Книговидання

[Великий ярмарок, майстер-класи та зустрічі з зірковими гостями. НаВДНГ вдруге відбудеться «Книжкова країна». – Анастасія Ампілогова](#)

[Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Мар'яна Зінченко](#)

[Видавництво «Кажан» випустить українською культове оповідання Шарлотти Перкінс Гілман «Жовті шпалери». – КАТЕРИНА КАДАКОВА](#)

[У Мюнхені вийшов друком альманах творів учасниць Літературного клубу українських жінок імені Анни Франк. – Валерія Буняк](#)

Музейна справа

[Виставка Марії Примаченко у Варшаві стала одним з найпопулярніших проєктів польського музею сучасного мистецтва](#)

Охорона культурної спадщини

[В Україні створили першу команду рятівників культурної спадщини. – МАРІЯ КАБАЦІЙ](#)

[До нематеріальної культурної спадщини Волині внесли ще п'ять елементів: які саме. – Богдана Шевчук; «Омочка» та гречаний кисіль: до нематеріальної культурної спадщини Волині внесли п'ять елементів](#)

Бібліотечна справа. Читання. Промоція читання

[МКІП хоче закрити бібліотеки в маленьких селищах. Натомість вони хочуть запровадити бібліобуси. – Антон Малиновський](#)

Підтримка України у світі

У Кишиневі відкрили виставку українського фотографа Яна Доброносова.
– Мар'яна Зінченко

NYT представив ТОП-100 найважливіших книг ХХІ століття. – Юлія Поліковська

Нідерландська Yandex N.V. розірвала зв'язки із Росією, – Bloomberg. – Юлія Поліковська

У Латвії збирають підписи за заборону тіктоку через проросійську пропаганду. – Роман Мельник

У Німеччині росіянин накинувся на актора з РФ Смольянінова, який виступив проти війни

Гайтана дала сольний концерт у Киргизстані, де співала російськомовні пісні

Загальні питання

В окупованому Криму росіяни використовують для пропаганди вуличну культуру, – Ташева. – Мар'яна Зінченко

У тимчасово окупованому Криму росіяни використовують різні інструменти для пропаганди, в тому числі вуличну культуру. За словами представниці Президента в АРК Таміли Ташевої, з 2001 року у вільному українському Криму, в Ялті, проходив літній міжнародний хіпхоп-фестиваль «Битва року», який з 2009 року став подією Yalta Summer Jam. Він вважався одним із найбільших брейкінг- і хіпхоп-фестивалів у світі. У 2014 році, після початку російсько-української війни та окупації Криму, росіяни за допомогою місцевих колаборантів «продовжили» діяльність фестивалю під окупаційним прапором росії. І минулого тижня, 5 липня, «російська версія» Yalta Summer Jam розпочалася в окупованій Ялті вчергове. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229572/2024-07-15-v-okupovanomu-krymu-rosiyany-vykorystovuyut-dlya-propagandy-vulychnu-kulturu-tasheva/>

Митці та музейники пропонують меморіальні проєкти для Мощуна, Чернігова, Харкова та Одеси. Лабораторія практик меморіалізації презентує результати роботи. – Ксенія Білаш

20 липня в Києві у книгарні «Сенс на Хрещатику» відбудеться презентація ідеї меморіальних проєктів для місць пам'яті війни в Мощуні, Одесі, Харкові та Чернігові, створених художниками, архітекторами та дослідниками, які взяли участь в Лабораторії практик меморіалізації – освітньо-дослідницькому проєкті з пошуку мови пам'ятання російсько-української війни. Лабораторію практик меморіалізації організували навесні 2024 року платформа культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво» та ГО «Музей сучасного мистецтва» як простір фахового обговорення проблематики меморіалізації та розширення підходів до створення меморіальних проєктів. Кураторки проєкту Оксана Довгополова, Ольга Балашова, Катерина Семенюк і Юлія Гнат підготували тематичну освітньо-практичну програму із залученням фахівців. У проєкті взяли участь більше двохсот спеціалістів – митці, музейники, архітектори, представники громад та культурних організацій. Разом із запрошеними лектор(к)ами Лариною Денисенко, Наталією Кривдою, Антоном Лягушею, Ганною Бондар, Ганною Глю, Гнатом Забродським і Максимом Рохманійком учасники досліджували такі питання як принципи роботи з колективною травмою в публічному просторі, етичні межі роботи з репрезентацією образу жертв, комеморативні жести в комерційному просторі, міжнародний та український досвід проведення конкурсів на створення меморіалів та ін. Згодом кураторки лабораторії обрали та сформували чотири групи митців, які вирушили в дослідницькі експедиції в Харків, Мощун, Чернігів і Одесу. Учасники могли обрати одну з локацій та попрацювати з різними аспектами пам'яті. Практична частина проєкту передбачала роботу на місцях трагічних подій російсько-української війни, зустрічі з представниками громад та професійної спільноти. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/07/15/624238_mittsi_muzeyniki_proponuyut.html

Маніпуляції ідентичністю: чого (не) навчає історія? – Микола Рябчук, Тарас Кононенко

У цій війні нам доводиться обороняти не лише кордони й територію, а й право бути українцями. Ворог застосовує метод випаленої землі та знищує все, що є запорукою формування української ідентичності. На окупованих територіях росіяни відразу використовують перевірені способи впливу на людей, намагаються «перевиховати» дітей і підлітків. Одна з технологій – це викривлення картини минулого й адаптація її під свої потреби. Тобто історія виступає знаряддям маніпуляції ідентичністю. Отже, ми можемо навчитися використовувати історію як інструмент захисту. Чи можливо керувати власною ідентичністю? Які є технології фальсифікації / підміни ідентичності та як ми можемо протистояти їм? Як побудувати захист індивідуальної та колективної ідентичності? Про це в рамках проекту «У пошуках ідентичності» говорили на панельній дискусії «Маніпуляції ідентичністю. Чого (не) навчає історія?» за участі доктора філософських наук Тараса Кононенка й кандидата політичних наук Миколи Рябчука. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/07/16/624233_manipulyatsii_identichnistyu_chogo_ne.html

Митці на фронті. Підтримка українських воїнів

На фронті загинув музикант «Дикого театру» Микола Ленок. – Мар'яна Зінченко

На фронті під Часовим Яром загинув гармоніст «Дикого театру» Микола Ленок. Про це повідомив «Дикий театр» у Facebook. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229601/2024-07-15-na-fronti-zagynuv-muzykant-dykogo-teatru-mykola-lenok/>

«Найважливіша аудиторія»: Соловій заявила, що всі артисти зобов'язані їздити на фронт

Українська співачка Христина Соловій, яка під час повномасштабного вторгнення їздить на фронт та виступає перед військовими, розповіла про свої емоції та почуття від концертів для воїнів. Вона зауважила, що позиція багатьох цивільних її розчаровує. Христина Соловій заявила, що всі українські знаменитості повинні приїжджати на фронт, щоб підтримувати українських воїнів. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-nayvazhlivisha-auditoriya-soloviy-zayavila-shcho-vsi-artisti-zobovyazani-izditi-na-front>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

У Києві пропонують перейменувати вулицю на честь пілота Андрія Пільщикова. – Олексій

Одну з вулиць у Солом'янському районі Києва містяни пропонують назвати іменем пілота Андрія Пільщикова з позивним «Джус», який був одним із «Привидів Києва». Відповідна петиція зареєстрована на сайті Київської міської ради. Автор ініціативи Антон Осьмак. На думку автора петиції, після зміни

назви на честь Андрія Пільщикова на мапі Києва може утворитися символічний зв'язок українських авіаторів минулого (Олега Антонова, Левка Мацієвича) і героїв сучасності. Бо вулиця Зеленогірська, яку переіменують, бере початок від проспекту Повітряних Сил. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-proponuiut-pereymenuvaty-vulytsiu-na-chest-pilota-andriia-pilshchykova/>

Два тижні до кінця перейменувань у рамках закону про деколонізацію: чи повністю очиститься Харків від російських назв. – Ганна Цьомик

11 липня ініціатива «Деколонізація. Україна» опублікувала перелік з 77 топонімів у Харкові, які ОВА не включила до попереднього списку перейменувань. Обладміністрація, згідно з законом про деколонізацію, має час до 27 липня на перейменування об'єктів топоніміки. Що буде з тими вулицями, які не встигнуть перейменувати, чому у Харкові може бути вулиця Некрасова та чи буде у місті вулиці Дані Дідіка та Ігоря Толмачова, які загинули внаслідок теракту біля Палацу Спорту, докладніше:

<https://suspilne.media/kharkiv/789861-dva-tizni-do-kinca-perejmenuvan-u-ramkah-zakonu-pro-dekolonizaciju-ci-povnistu-ocistitsa-harkiv-vid-rosijskih-nazv/>

На станції метро «Ярослава Мудрого» встановили літери з новою назвою. – Антон Малиновський

Харківські комунальники почали встановлювати нові літери з назвою станції метро «Ярослава Мудрого», майже закінчивши процес її перейменування з «Пушкінської». Що сталося? Докладніше:

<https://lyuk.media/news/new-letters-for-yaroslav/>

Мовні питання

5 років закону про державну мову. Наступальна українізація триває. – Галина Терещук

16 липня – п'ять років закону про державну мову. Цього дня 2019 року почав діяти закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Наскільки більше зараз чути українську мову в публічному просторі? Чи дотримуються громадяни мовного закону і з якими скаргами звертаються до мовного омбудсмена? Про це розмова з Уповноваженим із захисту державної мови Тарасом Кременем. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/mova-vijna-zakon-ukrayinizaciya/33038443.html>

Владні Telegram-канали ведуть російською, це фактично робота на ворога, – Княжицький

Народний депутат України Микола Княжицький зазначив, що після величезної хвилі українізації на початку повномасштабного вторгнення ситуація в Україні змінюється. «Звичайно, не до кінця влаштовує, як імплементується закон сьогодні. Ми лише в цьому році прийняли відповідну програму підтримки української мови. Вона прийнята скоріше на папері, ніж є дієвою. На жаль, після величезної хвилі українізації на початку повномасштабного вторгнення зараз

і в містах України, і в інших регіонах ця ситуація змінюється. Росіяни роблять усе для цього», – зауважив Княжицький. Народний депутат також додав, що Telegram-канали, навіть владні, пишуться російською мовою, таким чином фактично працюючи на росію. «З одного боку, закон дав дуже багато, і завдяки йому значною мірою піднявся дух українських воїнів. Але ми також бачимо, що не всі хочуть його виконувати, бо багато хто, навіть підсвідомо, хоче зберегти нас в орбіті імперії», – наголосив Княжицький.

<https://espresso.tv/viy-na-z-rosiyeyu-vladni-telegram-kanali-vedut-rosiyskojuy-tse-faktichno-robot-na-voroga-knyazhitskiy>

Креативні індустрії

Сережки, підвіски та браслети: київський ювелірний бренд та прихисток для кроликів презентували благодійну колекцію прикрас. – Анна Семьонова

Київський ювелірний бренд Cote & Jeunot спільно з притулком для кроликів Help Rabbits at War презентували благодійну колекцію прикрас «Вушка». До колекції увійшли сім срібних прикрас: сережки, намисто, браслет, шпилька для волосся і гудзик. Докладніше:

<https://shotam.info/serezhky-pidvisky-ta-braslety-kyivskyi-iuvelirnyy-brend-ta-prykhystok-dlia-krolykiv-prezentuvaly-blahodiynu-kolektsiiu-prykras/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

«Магніт для донатів»: коміки з Badstreet boys та Віктор Ющенко піснею оголосили збір для 3-ї ОШБ та ГУР

Українські артисти знову об'єдналися в гурт Badstreet boys та створили креативне відео, щоб оголосити про збір для українських військових. Цього разу співак Володимир Дантес, коміки Антон Тимошенко, Василь Байдак, Олег Свищ та Єв Жу разом з третім президентом України Віктором Ющенко заспівали під популярну пісню культового британського співака Елтона Джона «Sorry Seems To Be The Hardest Word». У такий спосіб вони оголосили липневий збір на 7 млн грн. Гроші спрямують на закупівлю дронів для Третьої окремої штурмової бригади ЗСУ і Головного управління розвідки та бус для Сил спеціальних операцій. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-magnit-dlya-donativ-komiki-z-badstreet-boys-ta-viktor-yushchenko-pisneyu-ogolosili-zbir-dlya-3-i-oshb-ta-gur>

У день народження актриса Ада Роговцева оголосила збір на авто для медиків. – Катерина Сліпченко

16 липня свій день народження святкує видатна українська актриса Ада Роговцева. Зірці театру та кіно виповнюється 87 років. Уродини вона вирішила відзначити на сцені виставою «Схоже на щастя». Роговцева попросила шанувальників не приносити квітів. Натомість вона закликала глядачів донатити на машину для бойових медиків. Докладніше:

<https://zaxid.net/u-den-narodzhennya-aktrisa-ada-rogovtseva-zbiraye-na-mashinu-dlya-medikiv-n1589625>

MONATIK після скандалу з весіллям в Італії відзвітував, скільки зібрав

на ЗСУ в закордонному турі

Український музикант Дмитро Монатік, який виступає під сценічним псевдонімом MONATIK, відвідував про результати благодійних виступів у США, Канаді та Європі влітку 2024 року. За інформацією команди артиста, їм вдалося зібрати \$90,5 (\$79,5 тис. і 10 тис. євро). MONATIK уточнив, що окрім виступів, вони створили акцію meet&greet після концертів, проводили аукціони з цінними лотами, зустрічалися з благодійниками, які передавали кошти для України, а також «погоджувалися на виступи, щоб заробляти кошти для захисників». За словами музиканта, вони вже передали 1 млн грн фонду «Янголи Азову», 100 тис. грн Сабі Мусіній на збір для Охматдиту та 300 тис. грн команди 414-го окремого батальйону ударних безпілотних авіаційних систем Роберту Мадяру. Також передали 200 тис. грн на закупівлю квадрокоптера DJI MAVIC 3T з тепловізором для бригади на Запорізькому напрямку. Докладніше: <https://espresso.tv/kultura-monatik-pislya-skandalu-z-vesillyam-v-italii-vidzvituvav-skilki-zibrav-na-zsu-u-zakordonnomu-turi>

Театр

Від «Землі» до «Тартюфа». Яким був сезон у театрі імені Марії Заньковецької. – Катерина Сліпченко

У театрі імені Марії Заньковецької завершився черговий сезон. Він був надзвичайно насиченим та складним, проте дуже цікавим. Новий керівник театру Максим Голенко, призначений у червні 2023 року. Що вдалося театрові та його керівнику за цей рік. Докладніше:

https://zaxid.net/vid_zemli_do_tartyufa_n1589620

Музика

Історії музикантів-військових у складі «Культурного десанту»: Андрій Кохан та Олександр Ремез. – TETIANA NOVYTSKA

«Культурний десант» – це військове об'єднання українських митців та мисткинь, головна мета якого – підтримка бойового духу військових. З перших місяців повномасштабної війни учасники/ці проекту провели кілька тисяч концертів на лінії фронту, у деокупованих містах, у військових шпиталях та бомбосховищах. Значна частина команди – це люди, що у цивільному житті займалися музикою, а після повномасштабного російського вторгнення долучилися до війська. Багато із них приєдналися до «Культурного десанту» після поранення. Учасники/ці об'єднання ініціюють різноманітні мистецькі та освітні проекти – і для підтримки морально-психологічного стану військових на фронті, і для творчої реалізації самих митців-військових, що належать до «Культурного десанту». Прикладом останнього є започаткований у червні цього року проект «Фронтowa студія», у межах якого випускають пісні військових, записані на фронті. У матеріалі учасники «Культурного десанту» – львівський джазмен Андрій Кохан та рок-н-рольник із Харкова Олександр Ремез розповідають про заняття музикою і музичне життя рідних міст, власний військовий досвід, місію «Культурного десанту» та роботу в проекті «Фронтowa студія». Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/13411>

Як працює платформа «На її основі» і чому великий бізнес інвестує в українську музику. – Данило Панімаш

Лейбл ROMITNI та всеукраїнська мережа «Аврора Мультимаркет» створили платформу під назвою «На її основі». Вона має стимулювати появу нової української музики та допомагати молодим артистам доносити свою творчість до широкої аудиторії. Ролі розподілено так: ROMITNI відповідають за пошук артистів та створення екосистеми для їхнього росту, а «Аврора Мультимаркет» – за розбудову довгострокової інфраструктури та системні інвестиції. Наразі вже запущена радіостанція «Аврора», яка гратиме виключно українську музику в мережі з 1450 мультимаркетів по всій країні. Також підписано договір з УА-АСП (Українська агенція авторських та суміжних прав), тому всі музиканти, музика яких звучатиме на радіостанції, отримуватимуть авторські винагороди. Щоквартально платформа «На її основі» видаватиме 10 грантів на професійний запис, просування музичного твору та зйомки кліпу. Третій напрям – запуск музичних кемпів, де молоді таланти зможуть отримати досвід створення музичного продукту та співпрацю з професійними музикантами, продюсерами та сонграйтерами. У матеріалі розповідь співзасновника «Аврора Мультимаркет» Льва Жиденка і власниці лейблу ROMITNI Ірини Горової про те, як саме працюватиме нова інституція, що отримають молоді артисти та чому великий бізнес вкладається в українську музичну культуру. Докладніше:

<https://slukh.media/texts/na-yiyi-osnovi/>

Візуальні мистецтва

У Києві відбудеться виставка жіночої воєнної фотографії. – Мар'яна Зінченко

19 липня в Національному музеї Тараса Шевченка відкриється виставка воєнної фотографії «Її очима». До неї увійшли роботи українських фотографок, зроблені після початку повномасштабного вторгнення росії. Темою виставки стала документація сьогодення, ключовою обставиною якого є війна. На світлинах зафіксовані бойові дії та повсякденність цивільних і волонтерів, простір навколо, який змінився під впливом війни. Роботи, представлені в експозиції, створені трьома жінками з різним досвідом та професіями. Окрім спільної теми робіт, їх об'єднує здатність побачити ледь вловиме світло в темряві війни. Про учасниць проекту та їхні роботи, докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229587/2024-07-15-u-kyievi-vidbudetsya-vystavka-zhinochoi-voiennoi-fotografii/>

У Києві відбудеться перша персональна виставка художниці Каті Лібкінд «Краще б цього не було». – КАТЕРИНА КАДАКОВА

У Києві в мистецькому просторі thesteinstudio 19 липня відкриється перша в Україні персональна виставка художниці Каті Лібкінд «Краще б цього не було». На виставці будуть представлені всі роботи мисткині за її художню практику, що вдалося знайти: живопис, графіку, кераміку, аудіо зі снами, частини, що залишились від інсталяцій, спроби створити одяг та аксесуари, відео-роботи на проекторі, фотовідеоархів та відтворений лендарт. Також будуть

представлені уривки проєктів, що з тих чи інших причин не сталися. Всі експонати невіддільно пов'язані одне з одним. *Катя Лібкінд* – українська художниця, співзасновниця та учасниця «ательєнормально», майстерні художників із синдромом Дауна та без нього. Була учасницею групи «Монтаж» та кураторського колективу культурної платформи «Плівка». Створювала сценографію для музичних перформансів та виступів з агенцією «Ухо». Основними медіа є графіка, інсталяція та відео. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/07/16/u-kyievi-vidbudetsia-persha-personalna-vystavka-khudozhnytsi-kati-libkind-krashche-b-tsoho-ne-bulo/>

В ARTпідвалі відкриється виставка «Подивись мені в обличчя» Єлени та Олексія Кіктевих. – Антон Малиновський

В ARTпідвалі (Харків) відбудеться виставка «Подивись мені в обличчя» Єлени та Олексія Кіктевих, яка осмислює переживання від важких часів, в яких ми зараз знаходимось. Про виставку докладніше:

<https://lyuk.media/news/look-me-in-the-face/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Без приморського вайбу, але з великою ностальгією. У Києві відбувається ювілейний Одеський кінофестиваль. – МАРІЯ КАБАЦІЙ

Як Одеський кінофестиваль цього року призвичаюється до Києва, докладніше:

<https://lifepravda.com.ua/culture/u-kiyevi-vidbuvayetsya-yuvileyniy-odeskiy-kinofestival-yak-vin-prohodit-vidomi-gosti-302669/>

Три найбільш обговорювані фільми Одеського кінофестивалю. Що показують у конкурсі та поза ним: «Дім за склом», «Ерік кам'яне серце», «Конотопська відьма». – Катерина Сліпченко

Традиційно найцікавішою та найбільш обговорюваною частиною фестивалю став національний конкурс. Його відкрив фільм львівського режисера Тараса Дроня «Дім за склом». На цю картину чекали давно, знімання почались під час ковіду, картина дороблялась уже після повномасштабного вторгнення, прем'єра відбулась на Варшавському фестивалі й нарешті фільм показали в Україні... На Одеському кінофестивалі відбулась гала-прем'єра фільму «Ерік кам'яне серце». Фільм показали у секції дитячого кіно. Втім, це картина для сімейного перегляду. Він особливий ще й тим, що національне дитяче кіно досить рідко з'являється на українських екранах. А тут мова ще й про копродукційну стрічку з великим бюджетом. У виробництві, крім українців, які відповідали зокрема і за візуальні ефекти, залучені фахівці з Люксембургу, Фінляндії, Литви, Латвії та Естонії... «Конотопська відьма». Ця картина викликала на фестивалі найбільший ажіотаж, зал був переповненим, проте чимало глядачів його залишали під час перегляду. Якби вручали нагороду за найбільший крінж, то «Конотопська відьма» була б поза конкурсом. Зрештою, вона і була показана поза конкурсом та у боротьбу за «Золотого Дюка» не вступатиме. Вона явно боротиметься за серця та гаманець глядачів. Докладніше:

У Києві відбувся показ короткометражних фільмів, присвячений погляду жінок на війну. – Мар'яна Зінченко

В Києві завершився дводенний підсумковий захід «Її Перспектива. Без жінок не буде миру та безпеки», який було присвячено висвітленню погляду жінок на війну та участь у відбудові й відновленні. У перший день відбулася презентація дослідження «Практики включення молодих жінок ВПО в приймаючі громади». Його результатами із представниками донорської спільноти та громадського сектору поділилася голова правління ГО «Інститут миру і порозуміння» Альона Горова, а модераторкою виступила правозахисниця і письменниця Лариса Денисенко. Окрім того, у столичному кінотеатрі «Жовтень» відбувся прем'єрний показ короткометражних фільмів, знятих учасницями проекту «Її Перспектива» з Черкас, Фастова, Нововолинська, Здолбунова і Василькова. Впродовж дев'яти місяців під керівництвом досвідчених менторів зі світу кіно команди молодих місцевих та внутрішньо переміщених жінок спільно працювали над створенням власних відеоісторій, де розкривають проблеми, з якими стикаються в контексті війни. Це не лише проблеми ВПО, а і про жінок, які чекають на повернення своїх чоловіків із війська, і тих, які зараз переживають стан невизначеності через зниклих безвісти, і про жінок, які самі роблять вибір піти служити, захищаючи Україну. Менторами виступили режисер Дмитро Мойсєєв («Сірі бджоли», 2024; «Час хризантем», 2017, «Такі красиві люди», 2013) та кінооператор Михайло Любарський («Будинок «Слово»: Нескінчений роман», 2024; «Люксембург-Люксембург», 2022; «Терикони», 2022). Під час панельної дискусії директорка правозахисного департаменту Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA Ксенія Шиманська наголосила на важливості проведення подібних заходів, які з використанням інструментів кіномистецтва доносять до широкого загалу соціальні проблеми, наявні у суспільстві, що є першим кроком до їх подальшого вирішення та сприяє підвищенню соціальної згуртованості громад. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229545/2024-07-14-u-kyievi-vidbuvsya-pokaz-korotkometrazhnykh-filmiv-prysvyachenyy-poglyadu-zhinok-na-viynu/>

В Ужгороді пройде третій фестиваль «Кіно сусідів». – Мар'яна Зінченко

Із 7 по 11 серпня в Ужгороді пройде III кінофестиваль «Кіно сусідів», де покажуть фільми зі Словаччини, Угорщини, Чехії, Австрії, Польщі та Румунії. Перегляди відбуватимуться на двох локаціях: просто неба в Ужгородському замку та у Multiplex в ТРЦ «Pannonia». Організатори зазначають, що цього року програма включає п'ять блоків короткометражного кіно від фестивалів-партнерів: Short Waves з Познані, Azyl Shorts зі Словаччини, Young Film Fest із Чехії та університету ELTE з Угорщини. В межах ретроспективних показів покажуть дві стрічки, які спеціально для фестивалю обирали режисер Антоніо Лукіч та диджей Олексій Уманський, засновник першої інтернет-радіостанції

на Закарпатті. У програму увійшли «Горить, моя паняно!»), останній чеський фільм Мілоша Формана перед еміграцією у США, та «Будапештські казки» Іштвана Сабо, номінована свого часу на Золоту пальмову гілку в Каннах. Крім ретроспективних показів, на фестивалі представлять документальний фільм «Дикун» про режисера Джека Гарфейна, який народився у Мукачеві, пережив Аушвіц та відкрив для світу таких акторів, як Джеймс Дін і Стів Макквін. Частиною фестивалю стане освітня секція, яка має особливу мету – відкрити світ кіно для дітей та підлітків. Для юних глядачів європейські кінопрофесіонали проведуть майстеркласи та спільні активності. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229563/2024-07-15-v-uzhgorodi-proyde-tretyi-festyval-kino-susidiv/>

Зняту на Херсонщині стрічку «Редакція» покажуть на міжнародному кінофестивалі у Польщі

На міжнародному кінофестивалі «Нові горизонти» у Вроцлаві, який пройде з 18 по 24 липня, представлять драматичну комедію режисера Романа Бондарчука «Редакція». Стрічку буде показано у програмі Waves, у межах якої демонструються фільми, які нещодавно з'явилися на фестивалях. Драма з елементами комедії «Редакція» була знята у 2021 році на Херсонщині. Її створено у копродукції Німеччини, Словаччини та Чехії за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-znyatu-na-khersonshchini-strichku-redaktsiya-pokazhut-na-mizhnarodnomu-kinofestivali-u-polshchi>

Український фільм «Крашанка» доступний для перегляду онлайн на Netflix

Сімейну комедію «Крашанка» про напрочуд дотепну родину Забіяк тепер можна переглянути онлайн на платформі Netflix. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-krashanka-onlain-na-netflix/>

Література. Книговидання

Великий ярмарок, майстер-класи та зустрічі з зірковими гостями. НаВДНГ вдруге відбудеться «Книжкова країна». – Анастасія Ампілогова

Фестиваль «Книжкова країна» наВДНГ відбудеться вдруге – 26–29 вересня. Представники заходу анонсують більшу кількість тематичних напрямів, івентів, а також традиційну присутність українських видавництв, письменників, журналістів, блогерів та інших діячів індустрії. На «Книжковій країні» проходитиме: великий ярмарок книжок, презентації, майстер-класи, обговорення з авторами й експертами, зустрічі із зірковими гостями та блогерами. Також на осінній події створять більше зон для читання, де можна буде одразу почитати щойно придбані книги. Цього разу на фестивалі з'являться три нові напрями: «Кіно та література»; #ФРОНТМЕНИ; «Фентезі та горор». Водночас фестиваль збереже й удосконалив простори та ініціативи, які полюбили відвідувачі під час першого заходу, йдеться в пресрелізі. Зокрема, продовжать роботу дитяча та освітні зони. Докладніше:

<https://bit.ua/2024/07/velykyj-yarmarok-majster-klasy-ta-zustrichi-z-zirkovymy-gostyamy-na-vdng-vdruge-vidbudetsya-knyzhkova-krayina/>

Премія Рильського оголосила прийом заявок. – Мар'яна Зінченко

Державний комітет телебачення і радіомовлення України проводить прийом заявок на участь у конкурсі на здобуття премії Кабінету міністрів імені Максима Рильського за 2024 рік. На здобуття премії висувуються нові оригінальні твори, опубліковані протягом останніх трьох років. Для участі в конкурсі необхідно подати заявку до 1 листопада. Премія імені Максима Рильського – українська щорічна літературна премія. Вона присуджується письменникам і поетам за переклад українською мовою творів видатних зарубіжних авторів, а також за переклад творів українських класиків та сучасних авторів мовами народів світу. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229602/2024-07-15-premiya-ryl'skogo-ogolosyla-pryyom-zayavok/>

Видавництво «Кажан» випустить українською культове оповідання Шарлотти Перкінс Гілман «Жовті шпалери». – КАТЕРИНА КАДАКОВА

Видавництво «Кажан» анонсувало вихід українською мовою збірки культової американської письменниці Шарлотти Перкінс Гілман. Книжка матиме назву «Жовті шпалери». Однойменне оповідання авторки стало бестселером після того, як побачило світ у січні 1892 року в журналі The New England Magazine. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/07/15/vydavnytstvo-kazhan-vypustyt-ukrainskoiu-kultove-opovidannia-sharlotty-perkins-hilman-zhovti-shpalery/>

У Мюнхені вийшов друком альманах творів учасниць Літературного клубу українських жінок імені Анни Франк. – Валерія Буняк

У Німеччині вийшов друком перший номер альманаху «Відлуння слова» з творами учасниць Літературного клубу українських жінок імені Анни Франк. Альманах містить есеї, вірші, а також літературні переклади творів німецьких авторів українською мовою. У збірці також можна прочитати про авторок, які вимушені були через російську агресію виїхати з України в Німеччину. Серед них – Алла та Анастасія Безуглі з Харкова, Тетяна Габрійчук із Києва, Олена Гураль із Запоріжжя, Олена Левченко з Києва, Ганна Романенко з Житомира, Тамара Язиковська з Дніпра. *Літературний клуб українських жінок імені Анни Франк заснували два роки тому за ініціативи журналіста Віктора Фішмана при Європейській академії Януша Корчака.* Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229565/2024-07-15-u-myunkheni-vyyshov-druk-om-almanakh-tvoriv-uchasnyts-literaturnogo-klubu-ukrainskykh-zhinok-imeni-anny-frank/>

Музейна справа

Виставка Марії Примаченко у Варшаві стала одним з найпопулярніших проєктів польського музею сучасного мистецтва

У варшавському музеї сучасного мистецтва з 22 березня до 14 липня тривала виставка «Тигр у саду. Мистецтво Марії Примаченко» української народної художниці, яка працювала в жанрі «наївного мистецтва». Виставка стала одним із найбільш популярних проєктів музею. Її відвідали 33 333 глядачі. Для виставки відібрали близько 90 робіт, які художниця створила протягом 1982–1994 років. В останній місяць, з 15 червня до 14 липня, гіді музею проводили екскурсії англійською та українською мовами. Також діяла публічна програма, співкурована Будинком солідарності «Соняшник». 22 червня в межах цієї виставки галерея «Артсвіт» з Дніпра та Будинок солідарності «Соняшник» влаштували перформанс «Тигри в саду. INTEGRATION LAB». Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-vistavka-marii-primachenko-u-varshavi-stala-odnim-z-naypopulyarnishikh-proektiv-polskogo-muzeyu-suchasnogo-mistetstva>

Охорона культурної спадщини

В Україні створили першу команду рятівників культурної спадщини. – МАРІЯ КАБАЦІЙ

В Україні створили першу національну команду зі швидкого реагування на пошкодження пам'яток культури. 22 українських фахівці, що її сформували, пройшли навчання у квітні-липні 2024 року. Команду сформували в рамках проєкту «Підвищення спроможності щодо планування першої допомоги та відновлення культурної спадщини України», повідомила заступниця міністра культури та інформаційної політики Анастасія Бондар. Через значні пошкодження та руйнування пам'яток культурної спадщини МКІП разом з ICCROM (Міжнародний центр з дослідження, збереження та реставрації культурних цінностей) запустили проєкт, що сприятиме підготовці до надзвичайних ситуацій та плануванню відновлення всіх форм культурної спадщини. У рамках проєкту було проведено тренінг, під час якого з'ясували, які превентивні заходи можна впроваджувати для захисту українських культурних цінностей від усіх факторів впливу – починаючи від погодних, наприклад, повеней – до ракетних обстрілів, та яку допомогу можна надати постраждалим в таких екстремальних умовах небезпеки, а також, як оцінювати завдану шкоду. У тренінгу взяли участь представники з 11 областей України. До навчань було залучено національних і міжнародних експертів. Знайомилися і з особливостями роботи на місці пошкоджень – відвідали зруйновану внаслідок російських обстрілів у березні 2022 року церкву Різдва Пресвятої Богородиці у В'язівці (Житомирська область). Тут вчилися документувати пошкодження, оцінювати ризики, здійснювати заходи безпеки та стабілізації пошкоджених об'єктів спадщини. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/v-ukrajini-stvorili-pershu-komanduryativnikov-kulturnoji-spadshchini-302675/>

До нематеріальної культурної спадщини Волині внесли ще п'ять елементів: які саме. – Богдана Шевчук; «Омочка» та гречаний кисіль: до нематеріаль-

ної культурної спадщини Волині внесли п'ять елементів

До обласного переліку нематеріальної спадщини Волинської області офіційно внесли ще п'ять елементів. Загалом у списку їх 25. Зокрема до нього увійшли: традиція написання волинської писанки у Затурцівській громаді; столинські писанки в Рівненській громаді; традиційна страва «Омочка» в Старовижівській громаді; гречаний кисіль в Шацькій громаді; поминальний червоний борщ в Рівненській громаді. Докладніше:

<https://suspilne.media/lutsk/788265-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-volini-vnesli-se-pat-elementiv-aki-same/>

<https://zahid.espresso.tv/novyny-volyni-omochka-ta-grechaniy-kisil-do-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-volini-vnesli-pyat-elementiv>

Бібліотечна справа. Читання. Промоція читання

МКІП хоче закрити бібліотеки в маленьких селищах. Натомість вони хочуть запровадити бібліобуси. – Антон Малиновський

МКІП запропонувало до громадського обговорення проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2019 р. № 72». Цим проектом регулюється процес забезпечення населення публічними бібліотеками. Серед змін є пропозиція розміщувати бібліотеки в селищах, де проживає більше 5000 людей. Нинішня норма передбачає публічні бібліотеки і в селищах, де населення менше за цю цифру. Також МКІП пропонує наступне: у період дії воєнного стану бібліотечні послуги можуть надаватися як у звичному режимі, так і у дистанційному або змішаному; якщо бібліотека розміщена на території, де ведуться активні бойові дії, її можуть перемістити на безпечну територію; у населених пунктах, де немає бібліотек, можуть впровадити бібліотечні пункти чи бібліобуси з доступом до інтернету. Про зміни докладніше:

<https://lyuk.media/news/liquidation-of-libraries/>

Підтримка України у світі

У Кишиневі відкрили виставку українського фотографа Яна Доброносова. – Мар'яна Зінченко

У центрі «Mediasor» у Кишиневі відбувся благодійний аукціон, а також виставка робіт українського фотожурналіста Яна Доброносова, який перебував неподалік НДСЛ «Охматдит» у момент прильоту російської ракети 8 липня і зафіксував наслідки ворожого удару. Організаторкою заходу виступила Асоціація української культури та мистецтва в Молдові «Пташка». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/229568/2024-07-15-u-kyshynevi-vidkryly-vystavku-ukrainskogo-fotografa-yana-dobronosova/>

NYT представив ТОП-100 найважливіших книг ХХІ століття. – Юлія Поліковська

The New York Times Book Review оприлюднило рейтинг зі ста найважливіших книжок ХХІ століття, виданих або перекладених англійською мовою. Рейтинг книг сформовано на основі опитувань понад 500 літераторів, критиків, книголюбів у США. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35547/2024-07-15-nyt-predstavyv-top-100-nayvazhlyvishykh-knyg-khkhi-stolittya/>

Нідерландська Yandex N.V. розірвала зв'язки із Росією, – Bloomberg. – Юлія Поліковська

Нідерландська компанія «Yandex N. V.» завершила операцію з продажу свого російського бізнесу. Після схвалення акціонерів вона буде перейменована на Nebius Group і зосередиться на розвитку власних проєктів. Докладніше:

<https://ms.detector.media/it-kompanii/post/35545/2024-07-15-niderlandska-yandex-nv-rozirvala-zvyazky-iz-rosiieyu-bloomberg/>

У Латвії збирають підписи за заборону тіктоку через проросійську пропаганду. – Роман Мельник

У Латвії на порталі громадських ініціатив «Manabalss.lv» збирають підписи за заборону платформи ТікТок на території країни. Автор петиції вважає, що тікток активно використовують як інструмент у війні росії проти України, а формат коротких відео в тіктоку має більший вплив на аудиторію. Докладніше:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/35543/2024-07-15-u-latvii-zbyrayut-pidpysy-za-zaboronu-tiktoku-cherez-prorosiysku-propagandu/>

У Німеччині росіянин накинувся на актора з РФ Смольянінова, який виступив проти війни

Російського актора Артура Смольянінова, фігуранта бази «Миротворець» за зйомки в пропагандистському серіалі «Крим», публічно принизили в Берліні за підтримку України. Докладніше:

<https://espreso.tv/kino-u-nimechchini-rosiyanin-nakinuvsy-na-aktora-z-rf-smolyaninova-yakiy-vistupiv-proti-viyni>

Гайтана дала сольний концерт у Киргизстані, де співала російськомовні пісні

Згідно з інформацією на афіші події, яку поширили в соцмережі ВОНО CITY BAR, українська артистка Гайтана-Лурдес Ессамі, відома як Гайтана, дала сольний концерт у Киргизстані 11 липня. Співачка вже тривалий час мовчить і не виступає в Україні. У Бішкеку вона виконала свої російськомовні хіти. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-gaytana-dala-solnyy-kontsert-u-kirgizstani-de-spivala-rosiyskomovni-pisni>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26